

KDE HLEDAT ZDRAVOTNICKÉ INFORMACE

V dnešní době může být docela obtížné najít spolehlivé informace týkající se zdraví, zdravotnického systému a další související problematiky. Proto bychom chtěli veřejnost upozornit na některé z webových stránek, které správné a garantované údaje mohou poskytnout.

1. NÁRODNÍ ZDRAVOTNICKÝ INFORMAČNÍ PORTÁL (NZIP, www.nzip.cz)

Na tomto portálu by zájemci měli hledat informace o zdraví, měl by být hlavním informačním zdrojem o zdraví a zdravotnickém systému v ČR, je založen na jednoduchosti a srozumitelnosti pro všechny. Portál obsahuje mapu zdravotní péče, životní situace, prevenci a zdravý životní styl, informace o nemocech, doporučené weby, rejstřík pojmů. Nově zde přibude datové zpravodajství NZIP, a to pro různé cílové skupiny. Portál, který velmi často cituje na předních místech vyhledávač Google, dobře poslouží i pro zvýšení zdravotní gramotnosti obyvatelstva. Také proto je jedním z cílů NZIP dostat se do škol.

2. NÁRODNÍ SCREENINGOVÉ CENTRUM (NSC, <https://nsc.uzis.cz>)

NSC je organizační jednotkou Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR, jeho hlavním cílem je vybudování metodického a personálního zázemí pro zavádění, realizaci a hodnocení screeningových programů v ČR. Posláním NSC je snížení úmrtnosti a nemocnosti vážných onemocnění v ČR a zlepšení zdraví obyvatel.

V současnosti probíhají programy screeningu rakoviny prsu (www.mamo.cz), děložního hrdla (www.cervix.cz), tlustého střeva a konečníku (www.kolorektum.cz), které jsou součástí preventivních prohlídek u praktického lékaře či gynekologa. U novorozenců je prováděn novorozenecký laboratorní screening (www.novorozeneckyscreening.cz), který je od roku 2022 rozšířen o dvě vzácná dědičná onemocnění a to o screening spinální muskulární atrofie a těžké kombinované imunodeficiency. Od začátku roku je spuštěn populační pilotní program časného zachytu karcinomu plic (www.prevenceproplíce.cz).

Dále probíhají pilotní projekty, které jednak optimalizují již výše uvedené screeningové programy a zkoušejí nové. Jsou jimi např. Program časného zachytu karcinomu prostaty u populace mužů v dispenzární péči po onkologických onemocněních (<https://nsc.uzis.cz/prostata/>), Program časného zachytu diabetické retinopatie a makulárního edému u pacientů s diabetem 1. nebo 2. typu (<https://nsc.uzis.cz/zdraveoci/>), Sekundární prevence osteoporotických zlomenin u osob nad 50 let věku po první prodělané osteoporotické zlomenině (<https://nsc.uzis.cz/zdravekosti/>), Časný záchyt chronické obstrukční plicní nemoci v rizikové populaci (<https://nsc.uzis.cz/zdraveplíce/>), Screening rizika předčasného porodu zavedením programu QUIPP (<https://nsc.uzis.cz/predcasnyporod>), Časný záchyt kritických vrozených srdečních vad u zralých novorozenců při hospitalizaci a v raném postnatálním období (<https://nsc.uzis.cz/zdravesrdicko.cz>), Časný záchyt tyreopatií v těhotenství (<https://nsc.uzis.cz/stitnazlaza>), Časný záchyt familiární hypercholesterolemie (<https://nsc.uzis.cz/diagnozafh/>).

Rakovina slinivky břišní patří k nejzákeřnějším formám onkologického onemocnění (dlouho probíhá prakticky bez příznaků a projeví se ve chvíli, kdy je na úspěšnou léčbu pozdě) a v ČR každý rok přibývají nově diagnostikované případy. Proto by měl být v roce 2023 zahájen screening vysoce rizikových jedinců, což jsou osoby, u nichž se rakovina vyskytuje v rodině a dále lidé s tzv. BRCA genem, který je zároveň původcem karcinomu prsu.

3. NÁRODNÍ ZDRAVOTNICKÝ INFORMAČNÍ SYSTÉM (NZIS, www.data.nzis.cz)
Platforma data.nzis.cz přináší na jednom místě zajímavé a užitečné zprávy, které se týkají zpracování a publikace dat z Národního zdravotnického informačního systému.

4. PORTÁL ZDRAVOTNICKÝCH UKAZATELŮ (PZU, <https://pzu.uzis.cz>)
Tento portál umožňuje prezentovat vybrané zdravotnické ukazatele regionů České republiky v časové řadě od roku 1994.